

44/8160

VILÁG PROLETÁRIA! EGYESÜLJETEK!

62. évfolyam,
305. szám
1972.
december 29.,
péntek
Ára:
80 fillér

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

Fél évszázad

Pillantsunk végig a ma történelmében. Melyik ország neve szerepel legtöbbet azokon a szerződéseken, amelyekről szinte minden újság és minden beszéd elismeri, hogy az enyhülést szolgálják, az emberiség megmenekülését az atomháborútól? Európa megszabadult a nyugatnémet revansigényektől — a folyamat kezdetén a szovjet—nyugatnémet szerződés áll. Létre jött az első megállapodás a rakétafegyverek korlátozásáról — az okmány neve szovjet—amerikai egyezmény. Példátlan méretű tanácskozássra ült össze Helsinkiben földrészünk valamennyi állama — a kezdeményezők első sorában áll a Szovjetunió. Ázsiában lehetőség van a kollektív biztonság megteremtésére — a gondolat Moszkvából indult. Sorolhatjuk tovább: részleges atomcsend, atomsorompó a biológiai fegyverek tilalma...

Nem túlzás a költői hasonlat: az emberiség történetének az az áramlata amely évezredek óta katasztrófáiról katasztrófára sodorta a népeket, most megtörik egy sziklán. Megtörik, vissza-vissza hull, csendesebbé válik, erői fokozatosan az ember szolgálatába kerülnek. E szikla neve: Szovjetunió.

Ötven éve alakult meg a történelem első szocialista állama. Öt esztendővel voltak a Nagy Októberi Szocialista Forradalom és két esztendővel a külföldi intervenció és a polgárháború után. Voltaképpen ekkor zárult le az 1917-ben megindult folyamat, ekkor mondták ki egyesülésüket a cári Oroszország helyén létrejött szocialista köztársaságok.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalommal az orosz proletariátus szétzúzta az elnyomás rendszerét, visszaverte az elnyomók külföldi támogatóinak támadásait, és megteremtette az egykori cári Oroszország valamennyi népe számára az új élet, saját új életük építésének lehetőségét. A szovjet államszövetség megalakulásával pedig az orosz proletariátus, a többi nemzet és nemzetiség munkássága, a parasztság és az értelmiség elkezdett élni a lehetőséggel. Itt volt a kiindulási pont. Az azóta eltelt fél évszázadot ünnepeljük most, a gigászi lépést, amelyet 1922-től 1972-ig megtettek. Ennek az időszaknak jelentőségét — a hallatlanul sok és kemény munkát, a mérhetetlen áldozatokat, a megpróbáltatásokat, a temérdek bánatot, de a még több örömet és az elsöprő diadalokat.

Ha a tőkés, vagy a volt gyarmati államok több éves gazdasági terveiket ismerjük — annak a szovjet tervgazdálkodásnak hatására teszik, amely fél évszázaddal ezelőtt indult útjára. Ha ma a legfejlettebb tőkésországokban a tömegek arra vágnak, arról beszélnek, hogy „megjavítsák az élet minőségét” — úgy ez annak a vágnak visszacsengése, hogy emberközpontú társadalmat teremthessenek. Ez a vágy azonban ötven évvel ezelőtt az első szocialista államban már a gyakorlat, a társadalmat alkotó munka célja lett.

A történelem megalkadályozta, hogy a nemes eszmék nyugodt, békés munkával valósuljanak meg. A tőkés-világ nemcsak az intervenció és a polgárháború idején próbálta elfojtani az újat, amely orosz földön virágzásnak indult. Megpróbálkozott ezzel — még gyilkosabb formában — a fasizmus a második világháborúban. Megpróbálkozott, s az eredmény: a fél évszázad egyik nagy tanulsága.

Hasonlítsuk össze a mai helyzetet azokkal az állapotokkal, amelyek a harmincas évek végén jellemezték a világot. A második világháború után létrejött a szocialista világrendszer, felszabadultak a gyarmati országok, olyan lendületet vett a világméretű társadalmi átalakulás, amelyre soha azelőtt nem volt példa. Valóra váltak, valóra válnak Marxnak és Leninnek, a társadalmi fejlődés törvényei nagy felismerőinek tanításai.

A Szovjetunió pedig nemcsak az emberiség forradalmi fejlődésének kiindulópontja lett, hanem támasza is. Hajdan vállalta az úttörést, ma vállalja a felelősséget az ügyért. Az imperializmus még mindig erős pozíciókat foglal el, s ezért még vannak háborúk. De vajon megküzdelhet-e támadóival a hősi kis vietnami nép, ha egyedül állna az ellenséges világban? A szovjet állam fél évszázaddal ezelőtt a proletár internacionalizmus jegyében alakult népek és köztársaságok egyenrangú, egymást segíteni kész szövetségét hozták létre. A Szovjetunió internacionalizmusa nyilatkozik meg abban, hogy segíti a megtámadottakat, a gazdasági nehézségekkel küzdőknek anyagi támogatást nyújt, a függetlenségükben fenyegetettek fölé pajzsot tart. Ereje és hatalma alkalmassá teszi e hivatásra, áldozatkészsége ugyanolyan friss és forradalmi, mint ötven esztendővel ezelőtt.

Szívből ünnepeljük mi, magyarok is ezt az évfordulót. Barátainkat ünnepeljük. Azonos eszme és azonos társadalmi rendszer fűz össze bennünket, de a napi politika és gazdálkodás összehangolt munkája is. A Szovjetunió sikereit méltatva, saját eredményeinket is megtiszteljük. A Szovjetunió felszabadító és segítő barát. Fejlődésünk, nemzeti függetlenségünk és munkánk támogatója, támasza az a Szovjetunió, amely most ötven esztendeje jött létre. A testvériség mély érzésével, az egész haladó emberiséggel együtt ünnepeljük az ötven esztendővel ezelőtt született Szovjetuniót.

A Szovjetunió jubileumán:

Fogadás a szovjet nagykövetségen

A Szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója alkalmából V. J. Pavlov, a Szovjetunió budapesti nagykövete csütörtökön, tegnap fogadást adott a nagykövetségen. A fogadáson megjelent Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke, Fock

Jenő, a Minisztertanács elnöke, Aczél György, Apró Antal, Biszku Béla, Kállai Gyula, Nemes Dezső, Németh Károly, Nyers Rezső, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, Ovári Miklós és Pullai Árpád, a Központi Bizottság titkárai. Részt vett a fogadáson az MSZMP

Központi Bizottságának, az Elnöki Tanácsnak, a kormányának számos tagja, a politikai, a gazdasági, a kulturális, a társadalmi élet sok más vezető személyisége. Jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők sok vezetője és tagja. (MTI)

Kiállítások, piackutatás

Fontos szerepben a Kereskedelmi Kamara összekötői

A Kereskedelmi Kamara Dél-magyarországi Összekötő Bizottsága 1970 novemberében alakult meg, s három megye — Bács, Békés és Csongrád — területén fejti ki azóta fontos tevékenységét. Mint ismeretes, a Magyar Kereskedelmi Kamara feladatkörébe tartozik a külföldön rendezett kiállítások szervezésétől-rendezéséig, a hazai nemzetközi vásárok, kiállítások rendezésén át az információk, hírek továbbításáig, a piac- és konjunktúrakutatásig számtalan tennivaló. A Kamarához tartozó tagvállalatok érdekeit szolgálta annak idején az összekötő bizottság létrehozása: a gazdasági reform bevezetése, a vállalatok önállóságának növekedése szükségessé tette az érdekvédelmi szervekkel való szorosabb kapcsolattartást. A Dél-magyarországi Összekötő Bizottság volt az első az ilyen területi szervek között, azóta további bizottságok alakultak az ország más területein is.

Az „összekötő” szerep igen fontos egy olyan szervezetben, ahol a 350 tagvállalat közül 247 — tehát több mint 70 százalék — nem rendelkezik külkereskedelmi joggal, nem foglalkozik közvetlenül az exportálással. Érdekes tehát megvizsgálni, mi-

lyen munkát végzett a két esztendő alatt a Dél-magyarországi Összekötő Bizottság. Mivel a maga nemében úttörő vállalkozás volt ez, a megalakulás után először a megfelelő munkamódszereket alakították ki, a legalkalmasabb szervezeti kereteket teremtették meg. A tagvállalatok aktivizálása, a bizottság elnöksége és a vállalatok közötti kapcsolatépítés csak ilyen alapokon sikerülhetett. Hasznosan tevékenykedtek azok az albizottságok, amelyek a határmenti árucseréforralom segítését, illetve a szegedi ipari vásár hatósugarának növelését tűzték célul maguk elé.

Másik fő feladatának tekintette a bizottság, hogy — a határmenti árucserét is beleértve — megfelelő irányba befolyásolják az export-import tevékenységet, vagyis: a kivitel növekedését előmozdítsák. Segítettek feltárni: milyen termékkel lenne keresnivalója egy-egy vállalatnak a világpiacon. Kutatták annak formáját és módját, hogyan támogathatja a Kamara a maga széles körű külföldi kapcsolataival ezeket a törekvéseket. Nagyon lényeges volt a határmenti árucseréforralomnál, hogy azonos értékű termékek cseréje jö-

jön létre, s hogy például ne hozzanak be olyan cikkeket, amelyek gyártásához belföldön is megvan a tudás és kapacitás.

Erdemes odafigyelni azokra az észrevételekre, amelyeket a tagvállalatok nevében Polák Zoltán, az összekötő bizottság titkára tolmácsolott a Magyar Kereskedelmi Kamara decemberi közgyűlésén. Kéri például a vállalatok, hogy a szakkülkereskedelmi vállalatok ne csak kifelé, hanem befelé is közvetítsenek. Minél több külföldi termékminta, eljárás, minél alaposabb információ közvetítésével, átadásával ösztönözzék a vállalatokat olyan cikkeik előállítására, amelyeket képes lenne gyártani a hazai ipar. Fokozottabb segítséget és védelmet is igényelnek e téren a vállalatok.

Az összekötői tevékenység fontos mozzanata volt, hogy a Kamaránál rendelkezésre álló sok értékes ismeretanyagot is közvetítették, igyekeztek minél szélesebb körben elterjeszteni, hasznosítását elősegíteni. Különféle ismeretgyarapító akciókkal — így külkereskedelmi tanfolyam szervezésével — érték el, hogy egy-egy vállalatnál hasznos tudnivalók birtokába jussanak az illetékes szakemberek.

Textilművek:

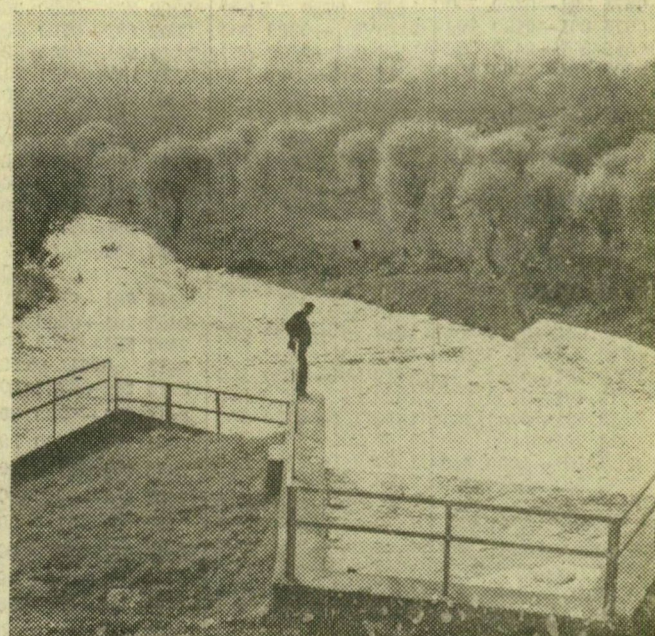
Fonal és szövet terven felül

Szeged legnagyobb fonó- és szövőgyárában, a textilművekben 1972. első napjaiban vezették be az új rendszerű bértömeg-gazdálkodást. Az eddigi értékelések szerint az első év kiemelkedő sikereket hozott a munkaerőhelyzet ajvításában, a termelékenység emelésében. A módszer lényege, hogy ha a termelő üzemszervekben valamilyen oknál fogva csökken a létszám, s a helyükön maradt dolgozók elvállalják az eltávozottak feladatát is, általában megkapják a felszabaduló bértömeg 35 százalékát.

Az intézkedések eredményeként a gyár munkaerő-problémája lényegében megoldódott, amennyiben a teljes üzemű termeléshez szükséges 2790 munkás helyett jelenleg már 2785-en dolgoznak gépek mellett. A fonóban például gyakorlatilag nullára csökkent az álló gépórak aránya. Ugyanakkor — az előirányzat szerint — a korábbinál nagyobb termelési feladatot kisebb létszámmal oldanak meg, ami a termelékenység jelentős emelkedésével magyarázható. Pontosabban: a fonóban minden egyes dolgozó minden órában 20 kilométerrel hosszabb fonalat gyártott, mint tavaly, a szövődében pedig 5000-rel nőtt a hasonlóképpen számított vetés-szám. Mindez azt is jelenti, hogy az idén 8,65 százalékkal nőtt a textilművekben a termelékenység. Így csaknem 200-zal kisebb létszámmal 600 000 négyzetméterrel több szövetet, s 200 tonnával több fonalat gyártottak ez év végéig, mint tavaly. Egyébként a múlt évihez képest „megnőtt” idei terveiket előreláthatólag lényegesen túlszámnyalják: a fonoda csütörtökön már az éves terve túlteljesítésén dolgozott, a szövődében pedig elkészítette a százszázalékos négyzetméter szövetet éves tervén felül.

D. B.

Korszerűsített szivattyútelep

Az Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatóság 1972-ben is számos vízügyi építkezést befejezett. Jelentős volt a munkák között a nagyfai új szivattyútelep megépítése. A régi, gőzüzemi szivattyút elektrifikálták, és teljesítményét megkétszerezték. Képeinken: az új szivattyútelep épülete és hullámtéri csatornája.